

796(082)

Ф50

**ФІЗИЧНЕ
ВИХОВАННЯ
СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ:**

**ІСТОРІЯ,
ЗДОБУТКИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

РОЗДІЛ 1
ДО 75-РІЧЧЯ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Андріанов В.Є.

**СТОРІНКИ ІСТОРІЇ КАФЕДРИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

З 1930 року фізичним вихованням студентів в педагогічному інституті опікувалась військова кафедра з її першим викладачем М.Макаровим. Перший студентський колектив фізичної культури, який створився на чолі з В.Дубогаєм (1931-1936 рр.), об'єднав велику кількість прихильників масових спортивних заходів. На території інституту влаштовувалися невеликі спортивні майданчики, завдяки яким студенти мали можливість вдосконалювати спортивну майстерність, а також займатися оздоровчими видами фізичних вправ. Як свідчать архівні звіти того часу, спортивний рівень значно виріс: до складу майже всіх збірних команд міста входило переважно студентство, в тому числі і студенти педагогічного інституту.

У 1936 р. була розроблена єдина програма з предмету "Фізична культура для педагогічних вузів і затверджена Комітетом з фізичної культури і спорту. Перехід від громадської організації фізичного виховання до державного керівництва відбувся у 1937 році. Підготовка інструкторів та суддів з видів спорту в педагогічному інституті в цей час здійснюється під керівництвом Г. Толстоїятенка, який впроваджував систему фізичного вдосконалення через сприяння фізичного і духовного розвитку студентів.

З початком Великої Вітчизняної війни педагогічний інститут було перебазовано в Магнітогорськ і подальша робота з фізичного виховання та спорту змінила своє спрямування. У програму занять було включено наступні види: рукопашний бій, подолання смуги перешкод, гранатометання, стрільба, легка атлетика, лижні кроси тощо. Фізичне виховання і спорт вирішувало завдання підготовки студентської молоді не тільки

відповідно до потреб освіти, але й захисту Вітчизни. За героїзм і мужність багато хто з викладачів і студентів отримали бойові нагороди, а випускникам інституту В.Скопенку та Я.Вергуну було присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Влітку 1944 року інститут було перебазовано до Кривбасу.

В післявоєнні роки фізичне виховання в педагогічному інституті відбувалося під керівництвом Г.Толостоп'ятенка, який вирішував задачі з відновлення спортивної бази та формування фізкультурного колективу. З 1947 року фізичне виховання отримало статус навчальної дисципліни, яка передбачала курс комплексного вирішення виховних, освітніх та оздоровчих завдань. В цьому ж році в Криворізькому державному педагогічному інституті було створено кафедру фізичного виховання, першим завідувачем якої став Г.Толостоп'ятенко, а викладачами - молоді талановиті випускники провідних вузів Н.Келішева, Т.Кирилова та В.Єремеев, який згодом керував кафедрою протягом 60-х років. З 1966 року обов'язки завідуючої кафедри виконувала З.Чердакова, яка згодом передала естафету Н.Келішовій.

У 1967 р. кафедру очолив випускник факультету фізичного виховання Миколаївського педагогічного інституту В.Андріанов. На початку 70-х кафедра поповнилася енергійними спеціалістами В.Бабенком, І.Сухоруковою, що сприяло новим досягненням студентів-спортсменів. Зросла спортивна майстерність з таких видів спорту, як легка атлетика (тренер В.Андріанов), художня гімнастика (тренер Т.Кирилова), волейбол (тренер В.Бабенко), баскетбол (тренер І.Сухорукова). Студентка І.Бережна виконала норматив майстра спорту СРСР з художньої гімнастики (тренер Т.Кирилова), Т.Азарова стала чемпіонкою СДСТ „Буревісник” з бігу на 1500 м, майстер спорту СРСР А.Прокошин став чемпіоном з бігу на 400 м з бар'єрами, О.Давлад стала чемпіонкою УРСР та призеркою СРСР з легкоатлетичного багатоборства, майстер спорту СРСР О.Гамін став чемпіоном студентського спортивного товариства „Буревісник” з десятиборства (тренер В.Андріанов).

З роками склад кафедри поповнюється молодими викладачами: О.Порохненко, В.Войнолович, О.Залива. Під їх

керівництвом створюються команди, що беруть участь у вищій лізі першості України. Кафедру фізичного виховання у 1983 році очолив кандидат педагогічних наук доцент І.Юсупов, а з 1986 року - знову В.Андріанов, який по цей час продовжує працювати на посаді завідувача. У 1998 року навчальний заклад здобув статус педагогічного університету.

В 90-х роках вдало виступала жіноча збірна команда з баскетболу, на першості області вона посідає II місце. До складу збірної області з баскетболу було включено п'ять спортсменок університету. Викладач кафедри майстер спорту України І.Гречихіна виступала у складі команди Дніпропетровської області на першій і другій Спартакіадах України. Високих спортивних досягнень домоглася студентка біологічного факультету А.Жаборт, яка стала чемпіонкою XIX універсиади України з важкої атлетики, а також студентка художньо-графічного факультету Я.Ковальова, яка посіла II місце на цих змаганнях з важкої атлетики. Вдало виступив студент індустріально-педагогічного факультету О.Клевцов, який виборов першість міста з боксу. Студенти індустріально-педагогічного факультету С.Уліхін та С.Нікітін стали чемпіонами молодіжних ігор України з хокею на траві.

У 2004/2005 навчальному році рішенням вченої ради університету на педагогічному факультеті було відкрито спеціальність „фізичне виховання”, що дало змогу готувати фахівців з фізичної культури для початкових класів.

Нині університет має спортивну базу, до якої входить стадіон з легкоатлетичною доріжкою 240 м, футбольним полем та гімнастичним майданчиком і чотири спортивних зали: два ігрових, гімнастичний та атлетичний.

Приєднання до Болонського процесу, перехід вищої освіти на кредитно-модульну систему навчання, формування фахівця майбутнього передбачають діяльність людини в більш напруженому режимі та високі вимоги до її ступеня психофізичної підготовленості, і тому з кожним роком стає вагомішою функція фізичного виховання студентів як в оздоровчо-виховному, так і в навчальному процесі. Забезпечувати студентську молодь руховою активністю та

участю в спортивних змаганнях, пропагувати здоровий спосіб життя покликаний нинішній склад кафедри: доценти В.Андріанов, В.Марчик, О.Порохненко; старший викладач І.Гречихіна; викладачі: І.Авраменко, Т.Андріанов, В.Василенко, В.Карпов, А.Куцик, Н.Макаренко, І.Мінжоріна, О.Овчарук, О.Письменний, С.Поліщук, І.Рудь, О.Терещенко.

Андріанов Т.В.

РОЗВИТОК БОКСУ В ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Сучасний бокс веде літочислення з розвитку кулачного бою, оскільки кулачні бої входили до програми Олімпійських ігор Древньої Греції. Більшість сучасних олімпійських видів спорту мали у Київській Русі свої прототипи. Це - боротьба, важка атлетика, бокс тощо.

Бокс у Криворізькому державному педагогічному інституті, а нині педагогічному університеті, почав розвиватися ще до Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.), оскільки до програми фізичного виховання входив розділ рукопашного бою і багато студентів фізико-математичного факультету займалися в секції боксу.

Значне зростання у спортивній майстерності боксерів прийшлося на кінець 70-х та початок 80-х років минулого століття. Секцію боксу тренує відмінник-фахівець П.А.Клевцов, який підготував цілу плеяду педагогів-боксерів, а студент загально-технічного факультету М.Грушевський став майстром спорту СРСР, а також чемпіоном республіканських та призером Всесоюзних змагань. Брав участь у змаганнях передолімпійського тижня Московської Олімпіади 1980 року. Успішно виступали на міських, обласних, республіканських та всесоюзних змаганнях О.Половинкін та К.Пікуліцький, який нині працює тренером-викладачем ДЮСШ № 8.

Хочеться відзначити також випускників індустріально-педагогічного факультету, майстра спорту України А.Клевцова, який у 90-х роках був чемпіоном міста, області та України у